

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΓΚΟΥΣΗΣ *κατά* ΕΛΛΑΔΑΣ

(Προσφυγή αριθ. 8863/03)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

29 Μαρτίου 2007

Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται από το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης. Μπορεί να υποστεί τυπικές διορθώσεις.

Στην υπόθεση Γκούσης κατά Ελλάδας,

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα), συνεδριάζοντας σε τμήμα αποτελούμενο από τους:

Κύριο Λ. ΛΟΥΚΑΪΔΗ, *πρόεδρο,*

Κύριο Κ.Α. ΡΟΖΑΚΗ,

Κυρία Ν. ΒΑΛΙΣ,

Κυρία Ε. ΣΤΕΙΝΕΡ,

Κύριο Κ. ΧΑΛΙΥΕΒ,

Κύριο Δ. ΣΠΙΕΛΜΑΝΝ,

Κύριο, Σ.Ε. ΧΕΒΕΝΣ, *δικαστές,*

και τον κύριο Σ. ΝΙΕΛΣΕΝ, *γραμματέα τμήματος.*

Αφού διασκέφθηκε σε συμβούλιο στις 8 Μαρτίου 2007,

Εκδίδει την πιο κάτω απόφαση, η οποία ελήφθη την ημερομηνία αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση έχει εισαχθεί με μία προσφυγή (αριθ. 8863/03) στρεφόμενη κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας, ένας υπήκοος της οποίας, ο κύριος Δημήτριος Γκούσης («ο προσφεύγων»), προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου στις 27 Φεβρουαρίου 2003 δυνάμει του άρθρου 34 της Σύμβασης για την προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Ο προσφεύγων εκπροσωπείται από τον κύριο Ι. Κτιστάκη, δικηγόρο του Δικηγορικού Συλλόγου της Θήβας. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους απεσταλμένους του αντιπροσώπου της, κύριο Σ. Σπυρόπουλο, πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Ο προσφεύγων υποστήριζε ειδικότερα ότι παραβιάστηκε το δικαίωμά του πρόσβασης σε δικαστήριο.

4. Με απόφαση της 24 Νοεμβρίου 2005, το Δικαστήριο κήρυξε την προσφυγή εν μέρει παραδεκτή.

5. Τόσο ο προσφεύγων όσο και η Κυβέρνηση κατέθεσαν έγγραφες παρατηρήσεις επί της ουσίας της υπόθεσης (άρθρο 59 § 1 του Κανονισμού).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Ι. ΟΙ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

6. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1955 και είναι κάτοικος Πατρών. Είναι μηχανολόγος μηχανικός. Το 1991 προσλήφθηκε ως επίκουρος καθηγητής από το Πανεπιστήμιο Πατρών το οποίο έλυσε τη σύμβαση εργασίας του το 1996.

7. Στις 23 Ιουλίου 1997, ο προσφεύγων κατέθεσε μήνυση με παράσταση πολιτικής αγωγής εναντίον κάποιων πρώην συναδέλφων του, καταγγέλλοντας τις μεθοδεύσεις τους για να τον απομακρύνουν από το Πανεπιστήμιο.

8. Η προανάκριση της υπόθεσης άρχισε τον Νοέμβριο του 1997 και περατώθηκε τον Ιανουάριο του 1999.

9. Τον Μάρτιο του 1999, ο εισαγγελέας άσκησε ποινικές διώξεις εναντίον δώδεκα καθηγητών του Πανεπιστημίου Πατρών για παράβαση των καθηκόντων τους.

10. Στις 8 Ιουλίου 1999, ο προσφεύγων κατέθεσε ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πατρών αγωγή αποζημίωσης κατά του Πανεπιστημίου Πατρών για υλική ζημία και ηθική βλάβη που υποστηρίζει ότι υπέστη λόγω των επίδικων γεγονότων που αναφέρει στη μήνυσή του. Στις 24 Σεπτεμβρίου 2004, το Διοικητικό Πρωτοδικείο Πατρών απέρριψε την αγωγή (απόφαση αριθ. 551/2004). Οι διάδικοι δεν ενημέρωσαν το Δικαστήριο για τη συνέχεια της υπόθεσης.

11. Εν τω μεταξύ, στις 19 Νοεμβρίου 1999, οι κατηγορούμενοι καθηγητές παραπέμφθηκαν σε δίκη. Η συζήτηση ορίστηκε για τις 19 Ιανουαρίου 2000. Οι κατηγορούμενοι κατέθεσαν έφεση ενώπιον του Εισαγγελέα Εφετών Πατρών κατά της παραπομπής τους σε δίκη.

12. Στις 10 Δεκεμβρίου 1999, ο Εισαγγελέας Εφετών Πατρών παρέπεμψε τον φάκελο της δικογραφίας ενώπιον του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Πατρών (απόφαση αριθ. 25/1999).

13. Στις 9 Μαρτίου 2000, το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών Πατρών αποφάσισε να μην παραπέμψει σε δίκη τους κατηγορουμένους, αφού δεν προέκυπταν ενδείξεις ενοχής τους από την δικογραφία (απόφαση αριθ. 73/2000).

14. Στις 24 Μαρτίου 2000, ο προσφεύγων άσκησε έφεση κατά της απόφασης αυτής.

15. Στις 19 Απριλίου 2000, το Συμβούλιο Εφετών Πατρών επικύρωσε την προσβληθείσα απόφαση (απόφαση αριθ. 98/2000).

16. Στις 18 Μαΐου 2000, ο προσφεύγων άσκησε αίτηση αναίρεσης.

17. Στις 20 Φεβρουαρίου 2001, το Συμβούλιο του Αρείου Πάγου εξαφάνισε την πιο πάνω αναφερόμενη απόφαση και παρέπεμψε την υπόθεση ενώπιον του Συμβουλίου Εφετών (απόφαση αριθ. 530/2001).

18. Στις 21 Μαΐου 2001, το Συμβούλιο Εφετών Πατρών έκανε εν μέρει δεκτή την έφεση του προσφεύγοντος. Διατήρησε κάποιες από τις κατηγορίες και επικύρωσε κατά τα λοιπά την απόφαση αριθ. 73/2000. Επιπλέον, διαπίστωσε την παραγραφή κάποιων από τα επίδικα πλημμελήματα και παρέπεμψε κάποιους κατηγορουμένους σε δίκη (απόφαση αριθ. 119/2001).

19. Στις 5 Ιουνίου 2001, ο προσφεύγων άσκησε αίτηση αναίρεσης κατά της απόφασης αυτής αναφορικά με τα σημεία εκείνα όπου ορισμένες κατηγορίες κρίθηκαν αβάσιμες ή παραγεγραμμένες.

20. Στις 5 Ιουνίου 2002, το Συμβούλιο του Αρείου Πάγου εξαφάνισε εν μέρει την απόφαση του Συμβουλίου Εφετών Πατρών. Έκρινε ότι τα πλημμελήματα, που φέρονται να είχαν διαπραχθεί μεταξύ 27 Μαΐου 1996 και 19 Μαρτίου 1997, είχαν παραγραφεί. Αντιθέτως, σε ό,τι αφορά τα πλημμελήματα που φέρονται να έχουν διαπραχθεί μετά τις 19 Μαρτίου 1997, παρέπεμψε τους κατηγορουμένους σε δίκη (απόφαση αριθ. 1387/2002). Αυτοί κλητεύθηκαν να παραστούν ενώπιον του Πλημμελειοδικείου Πατρών με κλήσεις της 3^{ης} Ιουλίου 2002.

21. Η συζήτηση ενώπιον του Πλημμελειοδικείου Πατρών έλαβε χώρα στις 4 Σεπτεμβρίου 2002. Ο προσφεύγων δήλωσε ενώπιον του δικαστηρίου ότι το ποσό για το οποίο δήλωσε παράσταση πολιτικής αγωγής ήταν δέκα ευρώ.

22. Το δικαστήριο διαπίστωσε την παραγραφή των εν λόγω πλημμελημάτων, κατ' εφαρμογή της πενταετούς παραγραφής όπως προβλέπεται στα άρθρα 111, 112 και 113 του Ποινικού Κώδικα. Συγκεκριμένα, το δικαστήριο έκρινε ότι οι επίδικες πράξεις είχαν παραγραφεί το αργότερο μέχρι τις 19 Μαΐου 2002, ενώ οι κλητεύσεις για να παραστούν ενώπιον του δικαστηρίου είχαν κοινοποιηθεί στους κατηγορουμένους στις 3 Ιουλίου 2002 (απόφαση αριθ. 3825/2002).

B. ΤΟ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ

23. Οι εφαρμοστέες διατάξεις του Ποινικού Κώδικα έχουν ως εξής:

Άρθρο 111

1. Το αξιόποino εξαλείφεται με την παραγραφή.

(...)

3. Τα πλημμελήματα παραγράφονται μετά πέντε έτη.

(...)

Άρθρο 112

Η προθεσμία της παραγραφής αρχίζει από την ημέρα που τελέστηκε η αξιόποινη πράξη.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

I. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

24. Ο προσφεύγων παραπονείται ότι οι αδικαιολόγητες καθυστερήσεις εκ μέρους των εθνικών αρχών στη διεξαγωγή της διαδικασίας είχαν ως αποτέλεσμα την παραγραφή των επίδικων πλημμελημάτων ενώπιον του Πλημμελειοδικείου Πατρών. Επικαλείται το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης, οι εφαρμοστέες διατάξεις του οποίου έχουν ως εξής:

«1. Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή δικαίως (...) εντός λογικής προθεσμίας υπό (...) δικαστηρίου (...), το οποίον θα αποφασίση (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...)»

A. Επί της ένστασης του προσφεύγοντος ως προς το παραδεκτό των παρατηρήσεων της Κυβέρνησης

25. Ο προσφεύγων υποστηρίζει καταρχήν ότι οι παρατηρήσεις της Κυβέρνησης επί της αιτίας που κηρύχθηκε παραδεκτή κατατέθηκαν την 1^η Φεβρουαρίου 2006, ήτοι εκτός της ταχθείσας προθεσμίας που είχε οριστεί για τις 30 Ιανουαρίου 2006. Εν τούτοις, ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι, ακόμα και στην περίπτωση που το Δικαστήριο θεωρεί ότι έλαβε τις παρατηρήσεις στην καθορισμένη προθεσμία, δε θα έπρεπε να προστεθούν στον φάκελο της δικογραφίας γιατί δεν είχαν συνταχθεί σε κάποια από τις επίσημες γλώσσες, προϋπόθεση που απαιτεί το άρθρο 34 § 4 του Κανονισμού του Δικαστηρίου, αλλά στην ελληνική γλώσσα. Ο προσφεύγων σημειώνει στο σημείο αυτό ότι η μετάφραση των παρατηρήσεων στην γαλλική

γλώσσα εστάλη στο Δικαστήριο την 1^η Φεβρουαρίου 2006, ήτοι εκτός της ταχθείσας προθεσμίας που είχε οριστεί για τις 30 Ιανουαρίου 2006. Ο προσφεύγων καλεί λοιπόν το Δικαστήριο να μη λάβει υπόψη τις παρατηρήσεις της Κυβέρνησης επί της αιτίας που κηρύχθηκε παραδεκτή.

26. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει εξ αρχής ότι στην αλληλογραφία που έστειλε στις 21 Ιουνίου 2004 στους διαδίκους, αυτοί ενημερώθηκαν ότι δυνάμει του άρθρου 34 § 4 α) του Κανονισμού, επετράπη στην Κυβέρνηση να υποβάλει τις παρατηρήσεις της στην ελληνική γλώσσα εφόσον το επιθυμούσε. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι οι παρατηρήσεις στην ελληνική γλώσσα εκ μέρους της Κυβέρνησης του εστάλησαν στις 27 Ιανουαρίου 2006, ήτοι πριν από την ταχθείσα προθεσμία που έληγε στις 30 Ιανουαρίου 2006. Επιπλέον, με επιστολή που απηύθυνε στην Κυβέρνηση στις 7 Φεβρουαρίου 2006, το Δικαστήριο επιβεβαίωσε ρητά ότι μπορούσε να του σταλεί μετάφραση στη γαλλική γλώσσα των συμπληρωματικών παρατηρήσεων της πριν τις 7 Μαρτίου 2006. Συνεπάγεται ότι η Κυβέρνηση τήρησε τις ταχθείσες προθεσμίες και ως εκ τούτου δεν μπορεί να γίνει δεκτή η αντίρρηση του προσφεύγοντα.

B. Επί της ένστασης απαραδέκτου ως προς το άρθρο 6 § 1 της Σύμβασης

27. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το άρθρο 6 δεν είναι εφαρμοστέο στην προκειμένη περίπτωση. Σημειώνει καταρχήν ότι ο προσφεύγων δήλωσε παράσταση πολιτικής αγωγής για το μικρό ποσό των 10 ευρώ περίπου. Επιπλέον, σημειώνει ότι ο προσφεύγων κατέθεσε, στις 8 Ιουλίου 1999, αγωγή κατά του Πανεπιστημίου Πατρών ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Πατρών προκειμένου να αποζημιωθεί για τις επίδικες πράξεις, αγωγή την οποία στη συνέχεια απέρριψε το εν λόγω δικαστήριο. Αναφερόμενη στην απόφαση *Σιγάλας κατά Ελλάδας* (αριθ. 19754/02, 22 Σεπτεμβρίου 2005), η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι τα στοιχεία αυτά επαρκούν για να αποδειχθεί ότι η αγωγή του προσφεύγοντα απέβλεπε σε σκοπούς αμιγώς κατασταλτικούς. Ειδικότερα, η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι εν προκειμένω η κατάθεση της μήνυσης με παράσταση πολιτικής αγωγής μπορούσε να αναλυθεί ως «μία προσωπική εκδίκηση» με στόχο όχι την καταβολή αποζημίωσης ή την προστασία ενός δικαιώματος αστικής φύσεως, αλλά κυρίως τη δίωξη και την ποινική καταδίκη ενός τρίτου.

28. Ο προσφεύγων απαντά ότι η αγωγή του ουδόλως απέβλεπε σε σκοπούς αμιγώς κατασταλτικούς και συνεπώς συντρέχει λόγος εφαρμογής του άρθρο 6 § 1 στην προκειμένη περίπτωση.

29. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι το ελληνικό νομικό σύστημα προβλέπει ότι ο ενδιαφερόμενος που καταθέτει μήνυση με παράσταση πολιτικής αγωγής ανοίγει καταρχήν μία δικαστική διαδικασία προκειμένου να επιτύχει από τα ποινικά δικαστήρια μία δήλωση ενοχής και, ταυτόχρονα, μία αποζημίωση, έστω και ελάχιστη, της βλάβης που υπέστη (βλέπε *Perez κατά Γαλλίας* [GC], αριθ. 47287/99, §§ 70-71, CEDH 2004-I και *Διαμαντίδης κατά Ελλάδας* (déc.), αριθ. 71563/01, 20 Νοεμβρίου 2003). Στην παρούσα υπόθεση, πρέπει να σημειωθεί ότι το ποσό των 10 ευρώ περίπου για το οποίο ο προσφεύγων δήλωσε παράσταση πολιτικής αγωγής, έστω και ελάχιστο, δεν αφαιρεί τον επανορθωτικό χαρακτήρα της παράστασής του ως πολιτικώς ενάγοντος. Συντρέχει λοιπόν λόγος να απορριφθεί η ένσταση απαραδέκτου λόγω καθ'ύλην ασυμβίβαστου που προβλήθηκε από την Κυβέρνηση.

Γ. Επί της παρατήρησης του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης

30. Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι οι αδικαιολόγητες καθυστερήσεις των δικαστικών αρχών και, ειδικότερα, του Συμβουλίου Εφετών και του Συμβουλίου του Αρείου Πάγου ευθύνονται για την παραγραφή των εν λόγω πλημμελημάτων.

31. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει καταρχήν ότι ο προσφεύγων προέβαλε για πρώτη φορά στις παρατηρήσεις του, μετά την επιστολή του Δικαστηρίου, την επικαλούμενη ευθύνη του Συμβουλίου Εφετών και του Συμβουλίου του Αρείου Πάγου για την παραγραφή των εν λόγω πλημμελημάτων, τροποποιώντας κατ'αυτόν τον τρόπο το αντικείμενο της προσφυγής του. Επιπλέον, η Κυβέρνηση ανταπαντά ότι στην απόφαση αριθ. 3825/2002, το Πλημμελειοδικείο Πατρών αποφάσισε την παραγραφή των πιο πάνω αναφερόμενων πλημμελημάτων, εκτιμώντας ότι οι εν λόγω πράξεις παραγράφηκαν το αργότερο στις 19 Μαΐου 2002, ήτοι πριν τις 5 Ιουνίου 2002, ημερομηνία κατά την οποία η απόφαση αριθ. 1387/2002 του Συμβουλίου του Αρείου Πάγου δημοσιεύτηκε. Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται ως εκ τούτου ότι ουδεμία ευθύνη φέρει ο γραμματέας του Πλημμελειοδικείου Πατρών, αφού τα επίδικα πλημμελήματα είχαν ήδη παραγραφεί πριν ακόμα τη δημοσίευση της απόφασης αριθ. 1387/2002 του Συμβουλίου του Αρείου Πάγου. Για την Κυβέρνηση, είναι αυτονόητο ότι ουδεμία καθυστέρηση μπορεί να καταλογιστεί στον γραμματέα του Πλημμελειοδικείου Πατρών πριν την παραπομπή της υπόθεσης από τον Άρειο Πάγο.

32. Το Δικαστήριο θεωρεί καταρχήν ότι δεν μπορεί να δεχτεί ότι ο προσφεύγων τροποποίησε το αντικείμενο της προσφυγής του εφόσον η αιτίασή του

είχε προδήλως πάντα σχέση με την ευθύνη των εθνικών αρχών για την παραγραφή των εν λόγω πλημμελημάτων. Ως εκ τούτου, τα επικαλούμενα γεγονότα στις παρατηρήσεις του προσφεύγοντα εγγράφονται στο περιεχόμενο της ίδιας αιτίας.

33. Κατά δεύτερον, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι έκαστος διοικούμενος έχει το δικαίωμα να δικάσει ένα δικαστήριο οποιαδήποτε αμφισβήτηση σχετική με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του αστικής φύσεως. Έτσι, το άρθρο 6 § 1 καθιερώνει το «δικαίωμα σε δικαστήριο», του οποίου το δικαίωμα πρόσβασης, ήτοι το δικαίωμα προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου επί αστικής υποθέσεως συνιστά μόνον μία πλευρά (*Golder κατά Ηνωμένου Βασιλείου*, απόφαση της 21 Φεβρουαρίου 1975, série A no. 18, σελ. 18, § 36 – *Prince Hans-Adam II de Liechtenstein κατά Γερμανίας* [GC], αριθ. 42527/98, § 43, CEDH 2001-VIII). Το δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο δεν είναι ωστόσο απόλυτο. Δεδομένου ότι από την ίδια τη φύση του επιβάλλει μία ρύθμιση από το Κράτος, το δικαίωμα μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο περιορισμών, οι οποίοι δεν μπορούν ωστόσο να περιορίσουν την πρόσβαση κατά τρόπο ή σε βαθμό που το δικαίωμα να προσβληθεί στην ίδια την ουσία του (*Καθολική Εκκλησία των Χανίων κατά Ελλάδας*, απόφαση της 16 Δεκεμβρίου 1997, *Recueil des arrêts et décisions* 1997-VIII, σελ.2858, § 38).

34. Το Δικαστήριο σημειώνει ότι είχε ήδη την ευκαιρία να αποφανθεί επί ζητήματος ίδιου με αυτό που τίθεται στην προκειμένη περίπτωση, στην απόφασή του *Αναγνωστόπουλος κατά Ελλάδας* (3 Απριλίου 2003, αριθ. 54589/00). Ειδικότερα, το Δικαστήριο έκρινε ότι:

«(...) όταν η εσωτερική έννομη τάξη προσφέρει στον διοικούμενο ένα ένδικο μέσο, όπως η κατάθεση μήνυσης με παράσταση πολιτικής αγωγής, το Κράτος υποχρεούται να μεριμνά ώστε ο πολιτικώς ενάγων να απολαμβάνει των θεμελιωδών εγγυήσεων του άρθρου 6. Στην προκειμένη περίπτωση, ο προσφεύγων είχε εισάγει αίτημα αποζημίωσης για ποσό 15.000 δραχμών, ήτοι ποσό το οποίο τα ποινικά δικαστήρια εξετάζουν σε κάθε περίπτωση χωρίς να υποχρεούνται σε παραπομπή ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων. Ο προσφεύγων είχε επομένως τη δίκαιη προσδοκία ότι τα δικαστήρια θα αποφαινονταν επί του εν λόγω αιτήματος αποζημίωσης, ευνοϊκώς ή δυσμενώς. Η καθυστέρηση με την οποία οι διοικητικές αρχές ασχολήθηκαν με τον φάκελο της δικογραφίας, και η οποία είχε ως αποτέλεσμα την παραγραφή των αδικημάτων και, επομένως, την μη δυνατότητα για τον προσφεύγοντα να αποφανθεί δικαστήριο επί του αιτήματος αποζημίωσης,

αποστέρησε από τον τελευταίο το δικαίωμα πρόσβασης σε δικαστήριο.»
(Αναγνωστόπουλος κατά Ελλάδας, αριθ. 54589/00, § 32, 3 Απριλίου 2003).

35. Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι εν προκειμένω η πολιτική αγωγή που εισήγαγε ο προσφεύγων στις 23 Ιουλίου 1997 παρέμεινε εκκρεμής ενώπιον των συμβουλίων των επιληφθέντων δικαστηρίων για μία μακρά περίοδο πέντε ετών περίπου πριν το Πλημμελειοδικείο Πατρών διαπιστώσει, σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία, την παραγραφή των εν λόγω πλημμελημάτων. Συνεπώς, οι αδικαιολόγητες καθυστερήσεις κατά την προκαταρκτική διαδικασία ενώπιον των αρμόδιων δικαστικών οργάνων δεν έδωσαν τη δυνατότητα στον προσφεύγοντα να αποφανθεί δικαστήριο επί του αιτήματός του για αποζημίωση.

Ενόψει των παραπάνω, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης σε ό,τι αφορά το δικαίωμα του προσφεύγοντα για πρόσβαση σε δικαστήριο.

II. ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

36. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της και εάν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλομένου Μέρους επιτρέπει την ατελή μόνον επανόρθωση των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο επιδικάζει στον ζημιωθέντα διάδικο, εφόσον συντρέχει λόγος, μία δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

37. Ο προσφεύγων αξιώνει 30.000 ευρώ για ηθική βλάβη την οποία υποστηρίζει ότι υπέστη λόγω της επικαλούμενης παραβίασης του άρθρου 6 της Σύμβασης.

38. Η Κυβέρνηση αντικρούει την αξίωση αυτή. Υποστηρίζει ειδικότερα ότι δεν υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της επικαλούμενης βλάβης και της διαπιστωθείσας παραβίασης και καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα αυτό.

39. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι ο προσφεύγων υπέστη μία ηθική βλάβη την οποία δεν αποζημιώνει επαρκώς η διαπίστωση της παραβίασης. Αποφαινόμενο κατά

δίκαιη κρίση, σύμφωνα με τις επιταγές του άρθρου 41, του επιδικάζει 3.000 ευρώ για την αιτία αυτή, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται ως φόρος επί του εν λόγω ποσού.

Β. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

40. Ο προσφεύγων ζητεί επίσης 5.000 ευρώ για τα έξοδα και τη δικαστική δαπάνη στα οποία υποβλήθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου. Προσκομίζει τιμολόγιο ποσού 3.000 ευρώ για την αμοιβή που έχει ήδη καταβάλει για την εκπροσώπησή του ενώπιον του Δικαστηρίου.

41. Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι οι αξιώσεις του προσφεύγοντα είναι αόριστες και μη αιτιολογημένες. Εναλλακτικά, εκτιμά ότι το επιδικαστέο για την αιτία αυτή ποσό δεν μπορεί να υπερβεί τα 500 ευρώ.

42. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η επιδίκαση εξόδων και δικαστικής δαπάνης στη βάση του άρθρου 41 προϋποθέτει την απόδειξη της πραγματικότητας και της αναγκαιότητάς τους και, επιπλέον, του εύλογου χαρακτήρα του ύψους τους (*Ιατρίδης κατά Ελλάδας* (δίκαιη ικανοποίηση) [GC], no. 31107/96, § 54, CEDH 2000-XI). Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω αναφερόμενων κριτηρίων, το Δικαστήριο κρίνει εύλογο να επιδικάσει στον προσφεύγοντα 3.000 ευρώ για έξοδα και δικαστική δαπάνη, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται ως φόρος επί του εν λόγω ποσού.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

43. Το Δικαστήριο κρίνει προσηκόν να βασίσει το επιτόκιο των τόκων υπερημερίας στο επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προσαυξημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

1. Απορρίπτει τις προκαταρκτικές ενστάσεις των διαδίκων.
2. Αποφαίνεται ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Σύμβασης.
3. Αποφαίνεται ότι

α) το εναγόμενο Κράτος οφείλει να καταβάλει στον προσφεύγοντα, μέσα σε τρεις μήνες από την ημέρα κατά την οποία η απόφαση θα καταστεί τελεσίδικη σύμφωνα με το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης, 3.000 (τρεις χιλιάδες) ευρώ για ηθική βλάβη και 3.000 (τρεις χιλιάδες) ευρώ για έξοδα και δικαστική δαπάνη, πλέον οποιουδήποτε ποσού που μπορεί να οφείλεται για τον φόρο επί των ποσών αυτών,

β) από τη λήξη της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, τα ποσά αυτά θα προσανζηθούν με τόκους υπολογιζόμενους με επιτόκιο ίσο με το επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, το οποίο θα ισχύει κατά την εν λόγω περίοδο, προσανζημένο κατά τρεις εκατοστιαίες μονάδες.

4. *Απορρίπτει* το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης κατά τα λοιπά.

Συντάχθηκε στη γαλλική γλώσσα και στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 29 Μαρτίου 2007 κατ'εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του κανονισμού.

(υπογραφή)

Søren NIELSEN

Γραμματέας

(υπογραφή)

Λουκής ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ

Πρόεδρος